

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Rayon/ Munițipiy

Yaşamak eri

Üretmāk kurumnarı:

Ürenicinin adı, soyadı

1-inci TEST

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURASI

ALIŞTIRMAK İÇİN TESTLÄR
LİTEY ÇEVİRİMİ

Gumanitar profili

Fevralin, 2021

Tamannamak vakıdı – 180 minut

Lääzımnı tedariklär: *maavi renkli kalem.*

Ürenici için nasaatlar:

- Dikat oku herbir cümleyi, verilmiş işi tamanna.
- Kendibaşına işlä.

İi saatlan!

Toplam sayısı: _____

Gum. profil (lab.1)

Kim annadabilir hem annayabilir, nasıl fasıl bu duygu– Sevgi ana tarafına? Duuma erleri, Ana toprak, ana-boba evi yaşêêr herbir ürektä. Senin için, Ana taraf, peetçilär yazêrlar en talantlı peetlerini, türkücülär çalêrlar en gözäl türkülerini. Ama sän dä, Ana taraf, seversin kendi evlatlarını. Uzaa da gitselär onnar, çaarêrsın evä dä bekleersin dayanıklı. Bu evelki, bitkisiz gökün altında Allaa salt insana vermiş en büyük, en yorumsuz duyguyu – Ana tarafına, Vatanına Sevgiyi. Kimin içindä yaşêêr butakım Allaa duygusu, o halizdän taa kaavi, taa zengin kişi olêr. Onu ensemäz zorlar, yıkmaz kahırlar...

Ama yazık ona, kim kaybetmiş eki unutmuş ana tarafını, bekim dä, atılmış ondan, isteyäräk bulmaa taa gözäl ecel, taa zengin yaşamak! O gerçektän zavalı bu dünnedä, zerä o dattı en acı duygulardan. O yadırgadı paalı ana yurtluundan. Ay gidi sän, benim saygılı hem okuyucum, eer razgeldiysän yabancılıkta, eer okuyarsan bu yazıları, oyalanma darsıklık çekmää, sän bil – Ana tarafı bekleer seni, özledi seni, o sendän atılmadı, o seni türlü sever: zengin dä olsan, fukaara da olsan, sevinçli dä olsan, kahırlı da olsan. Dönär mi ana arkasını kendi uşaana?

Ana taraf, sän herkezin kanındaysın!

(Mariya Köse “Bozbey tamızı”)

№	İtemnär	Ballar	
I	Verili fragmentä analiz yapın	29 bal	
1.	Verili tekstin fragmentini dikat okuyun da aşaadakı soruşlara cuvap verin: a) nicä Ana taraf sever kendi evlatlarını? (1 cümlä) _____ _____ b) neçin avtor sayêr, ki yazık ona kim kaybetmiş yada unutmuş ana tarafını? (2 cümlä) _____ _____ _____	L 0 1 L 0 1 2	L 0 1 L 0 1 2
2.	Soruşlara cuvap verin: a) kimi, avtorun laflarına görä, ensemäz zorlar, yıkmaz kahırlar... ? (1 cümlä) _____ _____ b) kimi “gerçektän zavalı bu dünnedä” avtor sayêr? Neçin? (1 cümlä) _____ _____	L 0 1 L 0 1 2	L 0 1 L 0 1 2

3.	<p>Sizin bakışınıza görä, acaba var mı nicä insan atılsın ana tarafından? Düşünmeklerinizi açıklayın. (4 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4.	<p><i>“Ana tarafı bekleer seni, özledi seni, o sendün atılmadı...”</i>. Siz dä bu türlü mü düşünersiniz? Sayıklayın, fikrinizi açıklayın. (5 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5.	<p>Aşaada verili işleri yapın:</p> <p>a) bulun da sıralayın üç artistik kolaylı, angılarını avtor kullanmış bu fragmenttä. Onnarı çıkarın, ne olduunu – belli edin;</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) bir artistik kolaylınnan ana tarafı için bir katlı cümlä kurun.</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 L 0 1 2	L 0 1 2 3 4 L 0 1 2
6.	<p><i>“Ana taraf, sän herkezin kanındaysın!”</i> Bu deyimi nesoy annêersınız? (4 cümlä)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

II	Aşaadaki soruşlara cuvap verin	31 bal	
1.	<p>Verili fragmenttän:</p> <p>a) üç izafet konstruktıyasında lafbirleşmesi çıkarın, angı hesaptan izafet, belli edin;</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>b) üç işlik yazın da onnarın zamanını, uzunü, sayısını gösterin;</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>c) iki nışannık yaratırmak uurlarında teksttän çıkarın, uurlarını yazın.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3 L 0 1 2
2.	<p>Verili lafların morfema strukturasını belli edin:</p> <p>peetçilər _____</p> <p>_____</p> <p>seversin _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3.	<p>Aşaada verili laflara bulun:</p> <p>a) sinonim</p> <p>dayanıklı - _____</p> <p>gözäl - _____</p> <p>bitkisiz - _____</p> <p>ecel - _____</p> <p>sever - _____</p> <p>b) antonim</p> <p>uzaa - _____</p> <p>dayanıklı - _____</p> <p>büük - _____</p> <p>kaybetmiş - _____</p> <p>zengin - _____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4.	<p>Lafa "kaavi" fonetika analizini yapın.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5.	<p>Lafa "peetlerini" morfologiya analizini yapın.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

6.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
III	Mini-yaratma	40 bal	
	<p>“Kökleşti canımda da yaşêr Büük sevda vatana...” temasına görâ kendi fikrinizi açıklayın (1-1,5 sayfa). Fikrinizi açıklamaa deyni, aşadaki planı hesaba alın:</p> <p>1. Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekili hem temanın (konunun) baalantısı olsun.</p> <p>2.Fikrinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli).</p> <p>3. Dolu hem dooru literatūra dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, läzımnı materialı kullanın.</p> <p>4.Derindän kendi bakışınızı, pozitiyanızı, kişiliinizi gösterin.</p>	L 0 2 4 6 8 10 12	L 0 2 4 6 8 10 12
		L 0 2 4 6 8 10	L 0 2 4 6 8 10
		L 0 2 4 6 8	L 0 2 4 6 8

